

Evzonların Ve Pkk Lıların Etek Giyme Merakıbu Etekte Niçin 400 Pli Var

– Sami Biber · 01 Haziran 2019

EVZONLARIN VE PKK LILARIN ETEK GİYME MERAKI—BU ETEKTE NİÇİN 400 PLİ VAR?

1353 Yılında Rumeli'ye geçmiş olan Türklerin 1361 de Dimetoka'yı feth etmesiyle Yunanistan'daki Türk hakimiyeti başlamış idiye de Yunanistan'ın tam olarak Osmanlı Hakimiyetine girmesi 1461 Yılında Fatih Sultan Mehmet döneminde Mora Yarımadasının da feth edilmesiyle tamamlanmıştı. Dolayısıyla da Yunanistan yaklaşık olarak dört yüz yıl Osmanlı hakimiyetinde kalmıştı.

Şimdi bu yazdıklarımızı aklımızın bir tarafına not ederek Yunanistan'dan İstanbul'a gelelim.

Sene 1792

İstanbul'da Patrikhane'nin bulunduğu Fener semtinde bir Rum ailenin bir erkek çocuğu dünyaya gelir. Babası Konstantin bu çocuğa Alesandr adını koyar ve çocuk bu adla takdis edilir.

Soyadı İpsilanti olan bu çocuk aslında önemli bir insanın çocuğudur. Zira baba Konstantin İpsilanti, Osmanlı Devleti tarafından Boğdan Voyvodalığına tayin edilmiş biridir.

1805 Yılında Osmanlı Devleti Konstantin İpsilanti'yi Voyvodalık görevinden alır. Bunun üzerine o da oğlu Aleksandr'ı da yanına alarak Rusya'ya gider ve oğul Aleksandr, adaşı Rus Çarı I. Aleksandr'ın ordusunda yükselerek binbaşı bile olur.Hatta çarın yaveri olur.

Evet, lise Tarih derslerinden hatırladınız sanırım. Yunan İsyanından bahsedeceğim.

Çar Aleksandr bakar ki adaşı Yunan binbaşı Aleksandr İpsilanti oldukça yetenekli ve hırslı biridir, hemen bir plan yapar.

Aleksandr İpsilanti'yi gerilla savaşları konusunda eğitirse, silah, malzeme, para hatta gerekirse asker yardımı ile desteklerse, onun çıkaracağı bir isyan sonucunda Osmanlı'nın iç işlerine karışıp en azından Boğazlardan serbestçe geçiş hakkı elde edebileceğini, akabinde Osmanlı Devletini yıkabileceğini düşünür. Üstelik o an Osmanlı Devletine karşı bir isyan için en uygun zaman olduğu gibi direkt Osmanlı Devleti ile yapılacak bir savaş için de en uygun zamandır zira uzun bir süredir Osmanlı Devletinin toprak bütünlüğünden yana olan İngiltere, Napolyon Savaşları nedeniyle kendi canının derdindedir.Avusturya, Prusya, Fransa da kıpırdayacak durumda değildir.

Aleksandr İpsilanti'yi İstanbul'a gönderir Çar Aleksandr. Tabii "Madem Yunanistan'da bir ayaklanma yapılacak, Aleksandr İpsilanti niçin İstanbul'a geliyor?" Diye düşünebilirsiniz.

Çar'ın Aleksandr İpsilanti'ye verdiği gaz aynen şu: " Koçum ! Eski salakların siyasetini boş ver. Senin hedefin ölmüş olan Bizans'ı diriltmeye çalışmak olmasın. Sen başkenti İstanbul olacak olan Yunanistan'ı kuracaksın" dedi. Madem ki Yunanistan'ın başkenti İstanbul olacaktı o halde işe İstanbul'dan başlamak en mantıklısı değil miydi? Ayrıca Fener Rum Patrikhanesi de bu isyanı desteklerse (ki mutlaka desteklerdi) işler bal-kaymak olurdu.

İpsilanti işe İstanbul'dan başlayacaktı ama ilk etapta Rum kardeşlerini fazla ürkütmek de istemiyordu. O bakımdan İstanbul'da bir dostluk cemiyeti kurdu. Bu cemiyetin adı " Filiki Eteryaya " Cemiyeti idi. (Bir de Etniki Eteryaya vardır ileriki yıllarda kurulan. Her iki cemiyet de üç aşağı beş yukarı aynı amaçları taşırlar ancak Etniki Eteryaya, Yunanistan bağımsızlığını elde ettikten sonra kurulmuştur.)

Filiki Eteryaya'nın sadece İstanbul'da çok kısa sürede 17.000 üyesi olmuştur ve Patrikhane beklediğinden daha fazla sahip çıkmıştır bağımsız bir Yunanistan'ın kurulması fikrine. Hele de başkenti İstanbul olacak bir Yunanistan... Patrik efendi kendisini Vatikan'ın papası gibi görme hayallerine dalar; rüyalarında Rus Çarına taç giydirme törenleri görmeye başlar.

1821 Yılına kadar gerek Yunanistan'da, gerekse İstanbul'da patrikhane bünyesinde Osmanlı'ya karşı savaşacak Yunan gençlerinin gerilla eğitimleri tamamlanır. 1821 Yılı'nın 6 Mart Günü Aleksandr İpsilanti önderliğindeki bir grup Yunan gerillası (Ki bunlara Evzon denir her ne kadar biz Efsun desek de " Boğdan'da Osmanlı Devletine karşı nihayet isyanı başlatır.

Başlatmasına başlatır ama Aleksandr, öncelikle Rusya'dan kazık yer. Daha sonra da güya bu isyanda kendisine yardım edecek Sırlar ve Ulahlardan...

Rusya, Avrupa'nın diğer devletleriyle Tüm Avrupa'nın sınırlarının yeniden belirlendiği anlaşmalar için masalara oturduğundan, Sırlar ve Ulahlar Osmanlıdan çekindiklerinden Yunan isyanını desteklemeyince " İntikam vakti geldi " Diyerek Yunan milletini ayaklandırmış olan İpsilanti -her ne kadar homoseksüel İngiliz yazar Lord Byron yanlarında gönüllü olarak Türklere karşı savaşa da- gerekli desteği göremediği için sap gibi ortada kalır Öyle olunca da Osmanlı Devleti bu isyanı kolayca bastırır, Aleksandr İpsilanti Macaristan'a kaçar. Orada göz altındayken ölü gider.

"Eeee. Yunan askerinin giydiği etekteki 400 Plinin hikayesi ne oldu? Diye sorduğunuzu hissediyorum. Ve tabii ki " Bu isyan bu kadarlık mıydı? Biz bu isyanın sonunda Yunanistan'ın bağımsızlığına kavuştuğunu biliyorduk" Diye düşünüyorsunuzdur.

Yunanistan'ın bağımsız bir devlet olmasındaki ilk adım Aleksandr İpsilanti ile başladı. O başarılı olmasa

da isyan Mora'da yeniden başladı, devam etti ve 1827 den itibaren bu İsyan artık Osmanlı- Rus Savaşına dönüştü.1827 de Rus donanması Navarin'de Osmanlı donanmasını yaktı. 1829 Yılında yapılan Edirne Antlaşmasıyla da Yunanistan bağımsız bir devlet oldu. (Edirne Antlaşması ve sonrasındaki gelişmeler Osmanlı Devleti için sonun başlangıcı oldu. Yani Yunanistan 1829 da bağımsız bir devlet olurken Osmanlı hızla yıkılmaya doğru gidiyordu. [Arzu edilirse bu süreci de yazabilirim.])

400 Plili etek olayına gelince:

Efendim olayın özeti şu:

Aleksandr İpsilanti ve gerillaları isyan başlatmasına başlatıyorlar ama bir taraftan da Türklerden korkuyorlar. Çünkü barış zamanı güvercin olan Türkler savaş zamanı kartal gibiler. Düşünüyor İpsilanti: Ne yapmalıyız ki Türklerin eline geçsek bile bize dokunmasınlar. Öldürmesinler, hatta nazik suratımıza bir tokat dahi atmasınlar?

Dört yüz sene Türklerle birlikte yaşadıkları için haliyle Türk milletinin huyunu suyunu da çok iyi biliyorlar : Türkler kimlere el kaldırmaz? Kadınlara...Her ne kadar Türkiye'de şu sıralarda bir kadına mikrofon uzatıp "Kadınların en önemli sorunu nedir?" Diye soracak olursanız aşağı yukarı hepsi " Erkeklerin bizi dövmesi" Diye cevap verseler de 1800 lü yıllarda erkeklerimiz kadın dövmüyor ya da kadın milletine mikrofon uzatılmıyormuş...Neyse, Başka? Kadın mı erkek mi neyin nesi oldukları belli olmayanlara, yumuşaklara da el kaldırmaz Türk erkeği.Tenezül etmez, Yediremez kendine bir oğlanla dövüşmeyi...

Aleksandr İpsilanti "O halde ne yapalım? Bizim gerillaları kadın ya da kadın ile erkek arası bir kılığa sokarsak Türklere karşı savaşsak bile onlar bize kıyamaz, dokunamazlar. Türkler bize fistan giydirmeden biz kendimiz giyelim o fistanı da mâbâdımızı kurtaralım." Diye düşünür. Ayrıca bir başka rivayete göre isyanın başlarında kendisini bayağı bir Türk Padişahına benzetmeye çalışmış olan Aleksandr İpsilanti(Resimde görüldüğü gibi) daha sonra " Bu ne lan? Bu kıyafet bana hiç yakışmıyor. Ben bana layık olanı giymeliyim" Diye düşünerek etek giymeye başlamış, gerillalarına da etek giydirmiştir. (Bizdeki Pkk lı piçlerin fistan giymeye olan merakının sebebi de Yunan Evzonlarının etek giyme sebebiyle aynıdır. Onlar da "Türk askeri bizi bu kıyafetle canlı ele geçirirse ne yapar? En fazla becerir. Eh ona dünden razıyız zaten." Diye düşünerek etek giymektedirler. Oysa şerefli Türk askeri böyle pisliklere gerçek kadın olsalar bile dönüp de bakmaz bile.)

Pkk lıların ki zaruret değil fitrattan kaynaklansa da Yunanlıların ki daha çok zaruret. Zaruret sebebiyle fistan giyiyorlar.

Yok yok fistan giyiyorlar derken bu fistan sözcüğü bizdeki kadınların giydiği bir giysi olduğu için Yunanlıları aşağılamak amacıyla demiyorum. Onlar da bu kıyafette yer alan dört yüz plili eteğe FUSTANELLA diyorlar. Bizdeki fistan ne kadar benziyor değil mi?

Peki neden dört yüz pli?

Oraya geçmeden önce bu kıyafeti tanıyalım isterseniz.

Kıyafetin kırmızı ve püsküllü başlığına Farion diyorlar

Omuzdan dar, kollara doğru genişleyen beyaz gömleğin adı : Ypodetes.

Gömleğin üzerine giyilen yeleğin adı: Fermeli... Bir fermelinin yapımı bazen bir aydan uzun sürüyormuş.

Tam anlamıyla el emeği göz nuru yani...

Kemerden aşağı doğru sarkan mavi- beyaz yani Yunan bayrağının renklerinde olan saçakların adı:

Krossia

30 Metrelik kumaştan yapılan ve 400 plili etek: Bunun adı da Fustanella... Osmanlı hakimiyetinde kaldıkları 400 seneye izafeten etekte 400 Pli var. Bir Fustanellanın yapımı bazen aylar sürüyormuş.

Dizlerine bağladıkları siyah bağcıklar: Epiknemides

Kırmızı ve uçları ponponlu ayakkabılar: Tsarouchia

Tümüyle pamuktan imal edilen ve streç pantolonlar gibi vücuda yapışan pantolon: Periskelides.

(Avrupa'nın kralları bile bu tür pantolon giyiyorlardı. Pantolon denirse bunlara tabii ki.)

Bu arada Yunanlılar, Evzon askerleri için kıyafet düşünürken eski Bizans askeri kıyafetlerinden esinlenmiş ama kendilerince yepyeni bir anlayışla daha farklı bir kreasyon ortaya çıkarmış olabilirler. Böyle bir ihtimal de var.

Pkk lılar niçin bu kadar hevesli fistan giymeye dersiniz? Yunanlılarınki milli mesele, pkk lılarınki ise ib.eliklerinden başka neden olacak ki.

Not:

1-400 Plinin öyküsü tamamen gerçektir. Neden etek giydikleri konusu benim tahminlerime dayanmaktadır. Ve tahminen Türk askerlerini gülmekten öldürmek için böyle bir kıyafetle karşımıza çıkmış da olabilirler.

2-Yunan Evzon askerlerinin (Biz Efsun diyoruz. Bu askerler şimdiki halde Yunanistan Cumhurbaşkanlığı Muhafız Alayı askerleridir.) giydikleri fustanellalardaki 400 Pli değerli arkadaşım Mücella Pakdemir'in dikkatini çekmiş. Konuyu araştırmam hususunda beni teşvik etti. Böylece bu yazı ortaya çıkmış oldu. Bu yazının ortaya çıkmasındaki teşvikleri sebebiyle kendisine çok çok teşekkür ediyorum.